

Bijlage: Uitingen van veranderingen in denken, taal en gedrag

Veranderingen in denken en gedrag, ook wel cognitieve en gedragsveranderingen, leiden tot stoornissen in de executieve functie, taalfunctie en gedrag.

Stoornissen in het executief functioneren betreffen het:

- multi-taken
- organiseren en tijdsbewaking
- maken van plannen
- stellen van doelen
- concentratie
- probleemoplossend vermogen en corrigeren van fouten
- besluitvorming
- uitvoeren van (complexe) taken
- ontwikkelen van ideeën en flexibel denken
- controle over het denken

Taalstoornissen kunnen zich uiten in:

- stoornis in het begrijpen van de taal
- minder vloeiend spreken
- woordvindingsproblemen
- gebruik van woorden zonder of met een andere betekenis, lege taal
- herhalingen in het spreken
- gebruik van stereotype uitingen
- minder goed begrijpen van beeldende/impliciete taal
- moeite met spelling

Gedragsveranderingen uiten zich door:

- karakterveranderingen; bv. stiller worden, agressief worden
- apathie, initiatiefverlies
- repetitieve gedragingen; bv. tikken met of op voorwerpen
- snoeplust met vaak een voorkeur voor zoet
- (seksuele) ontremming; bv. koopwoede, ongepaste opmerkingen maken
- euforie
- verlies van sociale vaardigheden; iemand trekt zich steeds meer terug, interpreteren van gezichtsuitdrukkingen
- gebrek aan inzicht in de ziekte
- ontwikkelen van een vast dagritueel; bv. op vaste tijden opstaan, eten